

Ulaşım Sistemlerinin Yerleşme ve Ekonomik Faaliyetlere Etkisi

Ulaşımın Ekonomiye Etkisi

Ülkelerin kaynaklarının değerlendirilmesi fazla ürünlerinin ülke içi ve dışına sunulması, eksik görülen ürünlerin dış ülkelerden alınması ulaşım ağıyla olur. Ticaretin yanında turizm gibi kültürel etkinliklerin yapılmasında da ulaşımın payı büyüktür. Dünyada küreselleşme ve iletişim olanakları sürekli artmaktadır. Bu nedenle gelişmiş ulaşım sistemine sahip olmayan ülkelerin gelişim süreci çok yavaş olmaktadır. Günümüzde tüm dünya pazarlarına yönelik üretim yapan büyük sanayi bölgelerinin oluşmasında o bölgelerin ulaşım imkânlarının gelişmesi başlıca etkindir.

Ülkemizde belirli ekonomik özellikleri ile ön plana çıkan şehirlerimiz vardır. Örneğin, İstanbul, Kocaeli, Bursa, Zonguldak, İskenderun gibi illerimiz sanayi faaliyetleri bakımından gelişmiştir. Bu şehirlerimizde sanayinin gelişmesinde bölgedeki ulaşım ağlarının rolü büyüktür.

Bursa'nın gelişmesinde önemli ulaşım yolları üzerinde bulunmasının etkisi vardır.

Üretim ve tüketim merkezleri arasındaki bağlantının kurulması, sanayi faaliyetlerinin gelişmesi ulaşım sistemleri ile yakından ilişkilidir. Giderek artan ekonomik ilişkiler ve artan enerji talebi nedeniyle gelişmiş ulaşım sistemlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Ulaşım, günümüzde olduğu gibi gelecekte de ekonomik yapının gelişmesi için temel sektörlerden birisi olacaktır.

Türkiye'de ulaşım ağı, birinci derecede yerleşim birimlerini birbirine bağlamaktadır. Bu nedenle İstanbul, İzmir, Kayseri, Sivas, Gaziantep, Bursa, Erzurum ve Trabzon gibi merkezler eskiden beri önemli ulaşım ağlarının geçtiği merkezler olmuştur. Ekonomik etkinlikler ile ulaşım ağları arasında da doğrudan bir etkileşim vardır. Örneğin ticari ürünlerin üretim alanlarından pazar alanlarına taşınması, ulaşım ağlarına bağlıdır. Bu nedenle ulaşım ağlarının gelişmiş olduğu merkezler, aynı zamanda önemli ticaret alanlarıdır.

konumunun verdiği avantajları etkin bir şekilde kullanmaktadır. Bakü – Ceyhan petrol boru hattı bu duruma verilecek en iyi örnektir.

Ulaşımın Yerleşme Üzerine Etkisi

Sanayinin gelişiminin ön şartı ulaşımdır. Ulaşımın gelişimi sanayiye, sanayi faaliyetleri iş olanaklarını, iş olanakları da göçü beraberinde getirir. Göçle birlikte şehirleşme hızlanır. Özellikle ekonomik gelişmede bölgesel dengesizlik yüzünden belirli bölgelerdeki şehirlerin göçlere bağlı olarak aşırı bir şekilde nüfuslandıkları göze çarpar. Bu şehirlerde aşırı alınan göç çarpık kentleşmeye de neden olur. Ülkemizde özellikle şehir yerleşmelerinde cadde ve sokaklar geniş yer kaplar.

Ulaşım sistemleri şehirlerin büyümesinde, gelişme yönü ve şehir planlamasında önemli bir etkiye sahiptir. Ülkemizdeki şehirlerin önemli bir kısmı, yolların kavşak noktalarında bulunmaktadır.

Örneğin ülkemizde temel geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan illerin sayısı çok fazladır. Ege, Akdeniz ve İç Anadolu'nun batısını birbirine bağlayan önemli ulaşım yolları Afyonkarahisar'dan geçmektedir. Bu nedenle Afyonkarahisar, tarım ve hayvancılıkla geçinen birçok ile göre daha çok gelişmiştir. Çukurova'ya Ulaşan İç Anadolu, Batı Karadeniz ve Marmara'nın yolları Aksaray'da birleşmektedir. Bu durum, yakın zamana kadar ilçe olan bu şehrin il hâline gelmesine ve şehrin gelişmesine neden olmuştur. Aynı şekilde

Doğu Karadeniz ile Doğu Anadolu arasındaki önemli geçiş yollarının kavşağında bulunan Erzurum da gelişmiş kentlerimizdendir.

Yerleşim birimlerinin gelişmesinde şehir içi ulaşım da önem taşımaktadır. Şehirler geliştikçe şehir içi ulaşımın önemi artmaktadır. Bu nedenle şehirlerdeki trafik sorununun çözülmesi, şehirlerin gelişimi açısından büyük bir önem taşımaktadır. İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa ve Adana gibi büyük şehirlerin hızla büyümesi şehir içi ulaşımında önemli sorunlara neden olmuştur. Ankara, İstanbul ve Bursa'da karayolunun yanı sıra demiryollarını geliştirme çalışmaları, bu şehirlerde ulaşımı kolaylaştırmakta ve şehirlerin gelişmesini sağlamaktadır. Kırsal kesimlerde de ana yollar üzerinde bulunan yerleşim birimleri hızla büyüyüp gelişmektedir. Örneğin Afyonkarahisar küçük bir Anadolu yerleşmesiyken doğudan batıya, kuzeyden güneye giden karayollarının güzergahı üzerinde bulunmasıyla hızla gelişmiştir.

**COĞRAFYA
HOCASI**